

Περιγραφή εργαλείου

Ένας εννοιολογικός χάρτης είναι μια γραφική αναπαράσταση ενός κειμένου ή συλλογιστικής που επιτρέπει να επισημανθεί το κύριο θέμα που ασχολούμαστε, με τις έννοιες που σχετίζονται με αυτό (χρησιμοποιώντας εικόνες και ενδεχομένως γραπτό κείμενο) και τις σχέσεις, αιτίες ή συσχετισμό μεταξύ των διαφόρων (χρησιμοποιώντας γραμμές και βέλη). Ο χάρτης στοχεύει να αντιπροσωπεύει μια συγκεκριμένη πραγματικότητα με μεγάλη χρήση γραφικού υλικού και ελαχιστοποίηση του γραπτού κειμένου.

Το XMind είναι ένα λογισμικό που σας επιτρέπει να δημιουργείτε και να βλέπετε ψηφιακούς εννοιολογικούς χάρτες με οποιαδήποτε συσκευή. Λειτουργεί με Windows, Mac και Linux και μέσω του Evernote. Μπορείτε επίσης να έχετε πρόσβαση στους χάρτες σας από κινητές συσκευές.

Η διεπαφή σύνδεσης του λογισμικού xMind είναι διαισθητική και σας επιτρέπει να δημιουργείτε χάρτες σε ιεραρχική-συνθετική μορφή, χρησιμοποιώντας έναν γραφικό επεξεργαστή ο οποίος διαθέτει διάφορα πρότυπα. Η δωρεάν έκδοση του xMind έχει πλήρη λειτουργικότητα, σίγουρα κατάλληλη για χρήση από τους μαθητές.

Παράγοντες δυσκολίας λόγω -δυσ

Οι χάρτες αποτελούν απαραίτητο εργαλείο για τους μαθητές με ΕΜΔ επειδή:

- οι έννοιες παρουσιάζονται οπτικά, μέσω γραφημάτων, χρησιμοποιώντας εικόνες και χρώματα, στη συνέχεια μέσω του μη λεκτικού οπτικού καναλιού, το οποίο προτιμάται από τους μαθητές με ΕΜΔ. Αυτό διευκολύνει την απομνημόνευση και την κατανόηση, διότι τους επιτρέπει να μάθουν μέσα από ένα στυλ οπτικής μάθησης, το οποίο είναι πιο ευχάριστο σε αυτούς.
- ευνοούν τις συσχετίσεις μεταξύ των εννοιών και αυτό διευκολύνει την εκμάθηση του μαθητή με ΕΜΔ που τείνει να απομνημονεύσει με βάση τις συσχετίσεις και τις ταυτόχρονες συνδέσεις και όχι μέσω της γραμμικής μάθησης.
- μειώνεται το κείμενο στην ουσία του, επισημαίνοντας τις πιο σημαντικές έννοιες και ως εκ τούτου είναι χρήσιμες για τους μαθητές με δυσκολίες στην κατανόηση του γραπτού κειμένου.
- υπάρχει οργάνωση των πληροφοριών που πρέπει να θυμούνται οι μαθητές, καθιστώντας το έτσι ένα εξαιρετικό αντισταθμιστικό εργαλείο όχι μόνο κατά τη φάση της μελέτης, αλλά και κατά τη διάρκεια γραπτών και προφορικών ερωτήσεων, αντισταθμίζοντας τις δυσκολίες διαμόρφωσης της ομιλίας και της διαδοχικής οργάνωσης

- επισημαίνονται οι τεχνικοί και ειδικοί όροι ενός δεδομένου θέματος που αναλύει ο εννοιολογικός χάρτης.
- ενισχύει την οργάνωση του κειμένου, τον προσδιορισμό της σχέσης μεταξύ των νέων εννοιών και της παλιάς γνώσης και την υποβολή ερωτήσεων: όλα αυτά οδηγούν στην καλύτερη και βαθύτερη κατανόηση του θέματος.
- επιτρέπουν την προσαρμογή της διαδρομής της μελέτης, διότι δημιουργούνται από τους ίδιους τους μαθητές σύμφωνα με το στυλ εκμάθησης που τους ταιριάζει.

Πως βοηθούνται οι μαθητές με -δυσ

Η μεθοδολογία των εννοιολογικών χαρτών βοηθά τον μαθητή με μαθησιακές δυσκολίες, καθώς χρησιμοποιεί εικόνες, χρώμα, σχήμα, μέγεθος και σύμβολα για να χαρτογραφήσει πληροφορίες με τρόπο που είναι πιο εύκολο να κατανοηθεί. Πολλοί μαθητές με ΕΜΔ μπορούν να διασπαστούν όταν προσπαθούν να αποτυπώσουν τις σκέψεις τους σε ένα χαρτί. Ωστόσο, όταν σχεδιάζετε ένα χάρτη, βλέπετε συνεχώς αυτό που έχετε ήδη κάνει, ενώ εργάζεστε πάνω σε μια νέα ιδέα. Αυτό μειώνει την πιθανότητα να χάσετε τον ειρμό της σκέψης σας, καθώς αυτόματα βλέπετε όλα τα σημεία ενδιαφέροντος πάνω στον εννοιολογικό χάρτη.

Η χρήση ενός εννοιολογικού χάρτη μπορεί επίσης να σας βοηθήσει με την κατάτμηση μεγάλων όγκων πληροφοριών σε πιο μικρά μέρη εύκολα στην ανάπτυξη και διαχείρισή τους. Αυτού του είδους η χαρτογράφηση και αποτύπωση εννοιών, επιτρέπει στους μαθητές να μετατρέπουν πολύπλοκα προβλήματα σε απλά, οπτικοποιημένα δεδομένα που μπορεί να χρησιμοποιήσει κανείς πολύ πιο εύκολα και αποτελεσματικά.

Ένα άλλο τεράστιο όφελος από τη χρήση των χαρτών προκειμένου να υποστηρίξετε όλους τους μαθητές με ΕΜΔ, είναι ότι παρέχουν δομή στην σκέψη σας. Όταν σχεδιάζετε π.χ. τον σκελετό μιας έκθεσης, οι σκέψεις στον εννοιολογικό χάρτη μπορούν να μεταφερθούν σε μια γραμμική μορφή απεικόνισης που δημιουργεί εύκολα τη δομή, τις παραγράφους και τις εικόνες για την έκθεσή σας.

Καθημερινά παραδείγματα χρήσης

Χρησιμοποιώντας τα διάφορα λογισμικά για τη δημιουργία χαρτών, μπορείτε να δημιουργήσετε χάρτες πολυμέσων, οι οποίοι σας επιτρέπουν να συνδέσετε τις διάφορες έννοιες, για παράδειγμα, κολάζ στο διαδίκτυο, βίντεο, ηχογραφήσεις, συνδέσεις με άλλους χάρτες: είναι πολύ χρήσιμα για μαθητές με ΕΜΔ επειδή εμπλουτίζουν την εκμάθηση χρησιμοποιώντας πολλαπλά αισθητηριακά κανάλια.

Υπάρχουν ορισμένα μαθήματα σχετικά με τον τρόπο χρήσης του Xmind στο YouTube. Το παρακάτω βίντεο στην Αγγλική γλώσσα δείχνει σταδιακά τον τρόπο χρήσης του.

<https://www.youtube.com/watch?v=9cke2J4btyY>